

עמ"ת 34909/10/23 - מדינת ישראל נגד יוסף עודה (עציר) תושבי איו"ש

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
עמ"ת 34909-10-23 מדינת ישראל נ' עודה(עציר)
23 אוקטובר 2023

לפני כבוד השופט עמי קובו
העוררת
מדינת ישראל

נגד
המשיב
יוסף עודה (עציר) תושבי איו"ש

נוכחים:

ב"כ העוררת עו"ד מור שקים

ב"כ המשיב עו"ד איריס אהרונוב ומתמחה עבד חאג' יחיא

המשיב הובא באמצעות VC- המשיב זוהה על ידי באת כוחו

החלטה

ערר על החלטת בית משפט השלום בראשון לציון (כב' השופט העמית ש' שטיין) מיום 22.10.23 אשר הורה על שחרורו של המשיב.

יצוין כי נגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של שהייה בלתי חוקית בישראל. על פי המתואר בעובדות כתב האישום, הנאשם הוא תושב האזור אשר החזיק באישור שהייה בישראל בין התאריכים 31.7.23 עד 26.1.24 בין השעות 08:00 עד 22:00. החל מיום 29.9.23 חל סגר בישראל. ביום 22.10.23 בשעה 02:23 שהה הנאשם בסמוך לתחנת דלק ברחובות.

בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה נגד המשיב בקשה למעצרו עד תום ההליכים. בבקשה נטען כי המשיב הוא תושב הרשות הפלסטינית אשר נכנס לישראל ללא אישורים ומבלי שעבר את "המסננת הבטחונית". עוד נטען בבקשה כי מדינת ישראל נמצאת עתה במלחמה שכבר גבתה מאות קורבנות, ומשכך אוכלוסיית השוהים הבלתי חוקיים מהווה סיכון משמעותי לביטחון הציבור.

בית משפט השלום התייחס לכך שלמשיב היתר שהייה בישראל במועד הרלוונטי בין השעות 08:00 עד 22:00, ולכך שאין לחובתו עבר פלילי, והורה על שחרור המשיב בערבויות של התחייבות בסך של 7,500 ₪, חתימת ערב צד ג' ישראלי בסך של 7,500 ₪ אשר יכול שתיחתם בתחנת המשטרה, והפקדת מזומן בסך של 1,000 ₪.

לאחר שנשמעו טיעוני הצדדים ולאור הערות בית המשפט, הסכימה ב"כ המבקשת, עו"ד מור שקים, לאור הנסיבות הייחודיות של המקרה שבו המשיב החזיק בהיתר שהייה בישראל כדין לשעות מסוימות, ומכאן שעבר את "המסננת הבטחונית", שלא לעמוד על מעצרו עד תום ההליכים, ולהסתפק בהחמרת הערבויות. ב"כ המשיב, עו"ד איריס אהרונוב, הסכימה אף היא להכבדת הערבויות, אם כי ביקשה שאף הן תהינה בפרופורציה לנסיבות המקרה.

ביום 7.10.23 פתח ארגון החמאס במתקפה רצחנית על מדינת ישראל. מציאות חיינו התהפכה באחת. בעקבות זאת, אין עוררין על כך שמדיניות המעצרים, ואף הענישה, כלפי שוהים בלתי חוקיים צריכה להשתנות אף היא. גם פסיקת בית המשפט העליון בהלכת קונדוס (בש"פ 6781/13 **קונדוס נ' מדינת ישראל** (4.11.13) מכירה בכך ששינוי הנסיבות, עשוי לחייב שינוי מדיניות. לכן, אם ברירת המחדל קודם לכן בעניינם של שוהים בלתי חוקיים הייתה של שחרור, כעת עליה להיות של מעצר. נקודת האיזון השתנתה. שינוי המצב הבטחוני מחייב את הקשחת מדיניות המעצרים כלפי שוהים בלתי חוקיים, ואף כלפי אלה שנכנסו לישראל לצרכי עבודה בלבד. עם זאת, גם מדיניות חדשה של הקשחה, מחייבת התייחסות לנסיבות הפרטניות של כל מקרה ומקרה, ולא ניתן לקבוע כלל אחיד לגבי כל השוהים בלתי חוקיים, מבלי לבחון כל מקרה לגופו. בעניין זה יש להבחין, למשל, בין תושב עזה לתושב איו"ש, בין מי שיש לחובתו עבר פלילי או בטחוני למי שאין לחובתו עבר פלילי/בטחוני כלשהו, בין מי שהוא בגיר לבין קטין, בין מי שיש ברשותו היתר לשעות מסוימות או לאזורים מסוימים, למי שאין ברשותו היתר כאמור, בין מי שביצע עבירות נלוות למי שלא ביצע עבירות נלוות ועוד. בסופו של דבר, יש ליישם מדיניות מעצרים חדשה של הקשחה, אך תוך בחינה פרטנית של כל מקרה ומקרה. כפי שציין כב' השופט ח' טרסי (עמ"ת (מח' מרכז) 23771-10-23 **מדינת ישראל נ' עמראן** (17.10.23) "אם יש סיכון - אין התלבטות". עיינתי אף בהחלטתו של כב' השופט קרשן בעמ"ת (מח' מרכז) 26204-10-23 **פלוני נ' מדינת ישראל** (18.10.23), ואף הוא, במקביל לקביעתו כי נדרשת מדיניות מחמירה וגורפת של מעצר שוהים בלתי חוקיים, התייחס באופן פרטני לכך שאותו שוהה אשר הובא לפניו היה קטין.

בכל מקרה, גם כאשר בית המשפט משחרר כעת שוהים בלתי חוקיים, מדיניות קביעת הערבויות אף היא צריכה להיות מחמירה יותר משהייתה טרם ה-7.10.23, וזאת כדי להבטיח את התייצבות הנאשמים לדיון במשפט, וזאת אף בהתייחס למדיניות הענישה העדכנית, שגם היא הוחמרה בימים אלה (ראו עפ"ג (מח' ב"ש) 31211-10-23 **מדינת ישראל נ' אלנגאר** (22.10.23). במקרים שבהם לא עולה בידי הנאשמים לעמוד בערבויות, כמו גם במקרים שבהם הם נעצרים עד תום ההליכים, בתי משפט השלום מאפשרים להם, בהתאם לנהלים ולהנחיות, לסיים את התיק העיקרי בהקדם, כך שנמנע מצב שבו תקופת מעצרו תעלה על המאסר הצפוי להם.

במקרה הנוכחי, סבורני שיש לכבד את הסכמת הצדדים, ובנסיבות הייחודיות של המקרה, שבהן המשיב החזיק בידי אישור כניסה לישראל לחלק משעות היממה, והוא עבר את בדיקת גורמי הבטחון, ובשים לב לשינוי המדיניות בעקבות המלחמה, יש להורות על הכבדה משמעותית של הערבויות שנקבעו על ידי בית משפט השלום.

בשולי הדברים אציין כי בית משפט השלום הורה על עיכוב ביצוע החלטתו למשך 24 שעות בלבד, ולא למשך 48 שעות בהתאם לסמכותו הקבועה בחוק, וזאת ללא הנמקה כלשהי. סבורני כי ראוי היה שבית המשפט ינמק את החלטתו לדחות את בקשת המבקשת לעיכוב ביצוע למשך 48 לשם הגשת הערר, וככל שלא קיימת הנמקה מתאימה, ראוי היה להעניק את עיכוב הביצוע המבוקש.

אשר על כן, אני מקבל את הערר ומורה כי המשיב ישוחרר בתנאים הבאים:

1. חתימה על התחייבות עצמית בסך של 7,500 ₪.
 2. חתימת ערב צד ג' ישראלי בסך של 7,500 ₪, אשר יאושר על ידי בית משפט השלום.
 3. הפקדת מזומן בסך של 5,000 ₪.
- היה והמשיב לא יעמוד בתנאי השחרור, יובא לדיון בבית משפט השלום, באמצעות היוועדות חזותית, ביום 25.10.23 בשעה 11:30.

השב"ס מתבקש לאפשר למשיב להוציא מתוך הטלפון הנייד השייך לו, שנמצא בפיקדון בשב"ס מספרי טלפון לצורך התקשרות עם ערב צד ג' וכן שיחות טלפון.

פרוטוקול זה ישמש כפקודת שחרור/מעצר.

ניתנה והודעה היום ח' חשוון תשפ"ד, 23/10/2023 במעמד הנוכחים.

עמי קובו, שופט